

Zrozumienie wielożeństwa

Wielożeństwo

„Święci w dniach ostatnich wierzą, że małżeństwo między jednym mężczyzną a jedną kobietą to obecnie obowiązujące prawo małżeństwa dane przez Boga. W czasach biblijnych Pan nakazywał niektórym ludziom praktykowanie wielożeństwa — małżeństwa jednego mężczyzny z więcej niż jedną kobietą. W objawieniu danym Józefowi Smithowi Pan nakazał wprowadzić praktykę wielożeństwa pośród członków Kościoła na początku lat 40. XIX wieku. Przez ponad pół wieku wielożeństwo było praktykowane przez niektórych świętych w dniach ostatnich pod kierownictwem Prezydenta Kościoła” („Plural Marriage in The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints”, Gospel Topics, adres internetowy: lds.org/topics).

Trudne przykazanie

Eliza R. Snow (1804–1887), druga generalna prezydent Stowarzyszenia Pomocy, została zapieczętowana do Proroka Józefa Smitha. Spisała poniższe doświadczenie, w którym opisała, jak Prorok Józef Smith nauczał jej brata Lorenza Snowa na temat zasady wielożeństwa.

„Prorok Józef Smith otworzył swoje serce [przed Lorenzem Snowem] i opisał mu, jak zmagał się mentalnie, próbując przezwyciężyć uczucie odrazy, które było naturalnym efektem, powstałym w wyniku konfrontacji wykształcenia i zwyczajów społecznych z wielożeństwem. Znał głos Boży — wiedział, że przykazanie, które otrzymał od Najwyższego, oznaczało, że nie może się wycofać — musiał dać przykład i ustanowić celestialne wielożeństwo. Wiedział, że musi przezwyciężyć nie tylko swoje uprzedzenia i zahamowania, ale również te, które czekały go ze strony całego chrześcijańskiego świata patrzącego mu na ręce; jednakże Bóg, który jest ponad wszystkim, dał przykazanie, któremu musiał być posłuszny. A jednak Prorok wahał się i powstrzymywał przed tym krokiem, aż do momentu, kiedy to anioł Boży stanął przed nim z wyciągniętym mieczem i powiedział mu, że jeżeli nie postąpi naprzód i nie ustanowi wielożeństwa, zostanie odebrane mu jego kapłaństwo, a on sam zostanie zniszczony! Świadectwo to Józef złożył nie tylko mojemu bratu, ale również innym osobom — świadectwo, którego nie sposób zakwestionować [ani mu zaprzeczyć]” (*Biography and Family Record of Lorenzo Snow* [1884], str. 69–70).

Próba wiary

Wiele osób, które zmagaly się z zasadą wielożeństwa, otrzymało duchowe potwierdzenie o jej prawdziwości.

„Według Helen Mar Kimball, Józef Smith oświadczył, że ‘praktykowanie tej zasady będzie najcięższą z prób wiary, z jaką kiedykolwiek przyjdzie się zmierzyć świętym’. Mimo że

była to jedna z ‘najdotkliwszych’ prób w jej życiu, to złożyła świadectwo, że równocześnie była ‘jednym z największych błogosławieństw’ [...].

Lucy Walker przypominała sobie wewnętrzny niepokój, który towarzyszył jej, kiedy Józef Smith poprosił ją, by została jego żoną. Napisała, że ‘każdy zakątek mojej duszy sprzeciwiał się temu’. Jednak po kilku bezsennych nocach, spędzonych na kolanach w modlitwie, poczuła ulgę, kiedy to jej pokój ‘wypełnił się świętą mocą’ przypominającą ‘ośniewające światło słoneczne’. Powiedziała: ‘Moją duszę ogarnęło słodkie uczucie spokoju, którego nigdy wcześniej nie doznałam’, a ‘całe moje ciało przepełniło bezgraniczne szczęście’” („Plural Marriage in Kirtland and Nauvoo”, Gospel Topics, adres internetowy: lds.org/topics).

Józef Smith i wielożeństwo

Wiele kobiet zostało zapieczętowanych do Józefa Smitha, ale dokładna ich liczba nie jest nam znana.

„W czasach, w których praktykowano wielożeństwo, święci w dniach ostatnich dostrzegali różnicę pomiędzy zapieczętowaniem na to życie i na wieczność oraz zapieczętowaniem tylko na wieczność. Zapieczętowanie na to życie i na wieczność dotyczyły zobowiązań i związków w tym życiu i generalnie zakładały możliwość związków seksualnych. Natomiast zapieczętowania dokonywane jedynie na wieczność dotyczyły wyłącznie związków w życiu po śmierci [...].

Niektóre z kobiet zapieczętowanych do Józefa Smitha oświadczyły później, że ich małżeństwa zostały zawarte na to życie i na wieczność, podczas gdy inne wskazały, że ich związki zawarte były jedynie na wieczność.

Większość tych kobiet w momencie zapieczętowania do Józefa Smitha była pomiędzy 20. a 40. rokiem życia. Najstarszą z nich, Fanny Young, liczyła sobie 56 lat. Najmłodszą z nich była Helen Mar Kimball [...], która została zapieczętowana do Józefa na kilka miesięcy przed swoimi 15. urodzinami. Małżeństwo w tym wieku według dzisiejszych standardów jest czymś niedopuszczalnym, w tamtych czasach było jednak legalne i niektóre kobiety wychodziły za mąż w będąc młodymi nastolatkami. Helen Mar Kimball powiedziała, że jej zapieczętowanie do Józefa było ‘jedynie na wieczność’, co sugeruje, że nie zakładało związku o naturze seksualnej [...].

Józef Smith został zapieczętowany do wielu kobiet, które były już w związkach małżeńskich. Ani te kobiety, ani Józef nie wypowiadali się zbyt wiele na temat tych zapieczętowań, choć kilka z nich stwierdziło, że były to jedynie zapieczętowania na wieczność. Inne zaś nie zostawiły po sobie żadnych

zapisów, co utrudnia nam poznanie, czy ich zapieczętowania były na to życie i na wieczność, czy jedynie na wieczność.

Istnieje kilka możliwych wyjaśnień tej praktyki. Tego rodzaju zapieczętowania mogły mieć na celu zapewnienie wiecznego spoiwa lub więzi pomiędzy rodziną Józefa a innymi rodzinami w Kościele. Więzy te rozciągały się zarówno w sposób wertykalny, od rodzica do dziecka, jak i horyzontalny, od jednej rodziny do drugiej. W dzisiejszych czasach osiągnięcie takich więzi jest możliwe poprzez małżeństwa zawierane w świątyni oraz zapieczętowanie osób do ich własnych rodzin, łącząc je w ten sposób ze sobą” („Plural Marriage in Kirtland and Nauvoo”, Gospel Topics, adres internetowy: lds.org/topics).

Po śmierci Proroka wiele kobiet — nie mających z nim żadnego związku w życiu doczesnym — zostało do niego zapieczętowanych.

Sprzeciw wobec wielożeństwa

Wielu religijnych i politycznych przywódców w Stanach Zjednoczonych sprzeciwiało się systemowi wielożeństwa, który zresztą uważali za niemoralny i niecywilizowany. Święci w dniach ostatnich byli ośmieszani w wystąpieniach publicznych, książkach, czasopismach i gazetach. Kongres Stanów Zjednoczonych wydał ustawę, która ograniczała wolność członków Kościoła i uderzała w Kościół pod względem ekonomicznym poprzez ograniczenie wielkości majątku, który Kościół mógł posiadać. „Ustawa ostatecznie doprowadziła do aresztowania i uwięzienia mężczyzn, którzy mieli więcej niż jedną żonę i do odebrania prawa do głosowania, prawa do prywatności w swoich domach oraz cieszenia się innymi aspektami wolności obywatelskiej” (*Nasze dziedzictwo: Krótka historia Kościoła Jezusa Chrystusa Świątych w Dniach Ostatnich* [2008], str. 99). Przed rokiem 1890 setki wiernych świętych w dniach ostatnich trafiały do więzienia. Inni zaś ukrywali się, aby uniknąć aresztowania i ograniczenia wolności. Warunki te nie sprzyjały wielu rodzinom, które narażone były na stres, cierpienie, biedę i głód.

Chociaż świat ośmieszał ich za praktykowanie wielożeństwa, to jednak wielu wiernych świętych w dniach ostatnich broniło tej praktyki i świadczyło, że Bóg objawił ją Prorokowi Józefowi Smithowi.

Te trudne okoliczności doprowadziły do tego, że Prezydent Wilford Woodruff w modlitwie poszukiwał przewodnictwa Pana w kwestii wielożeństwa. W 1889 roku Prezydent Woodruff nakazał przywódcom Kościoła, aby zaprzestali nauk dotyczących zasady wielożeństwa. Do roku 1890 zanotowano zaledwie kilka przypadków wielożeństwa, które miały miejsce wbrew zakazowi Prezydenta Woodruffa. Niektórzy ludzie w dalszym ciągu publikowali raporty, że Kościół nie zaprzestał promowania praktyki wielożeństwa. Doprowadziło to do dalszych sprzeciwów wobec Kościoła. We wrześniu 1890 roku Prezydent Woodruff napisał Manifest, obecnie znany pod nazwą: Deklaracja Oficjalna — 1, która znajduje się w Naukach i Przymierzach.

Drugi Manifest

„Manifest [Deklaracja Oficjalna — 1] głosił, że intencją Prezydenta [Wilforda] Woodruffa jest podporządkowanie się prawom obowiązującym w Stanach Zjednoczonych. Natomiast nie było w nim wzmianki na temat praw obowiązujących w innych krajach. Od czasu otwarcia kolonii w Meksyku i Kanadzie przywódcy Kościoła praktykowali wielożeństwo w tych krajach, a od października 1890 roku wielożeństwo szerzyło się tam w sposób nieoficjalny [...]. W latach 1840–1904 w Stanach Zjednoczonych, w wyniku nadzwyczajnych okoliczności zanotowano niewielką liczbę nowych związków poligamicznych, choć do końca nie jest pewne, czy ich legalizacja miała rzeczywiście miejsce na terenie stanów” („The Manifesto and the End of Plural Marriage”, Gospel Topics, adres internetowy: lds.org/topics).

„W kwietniu 1904 roku podczas konferencji generalnej Prezydent [Joseph F.] Smith wydał stanowcze oświadczenie, znane jako Drugi Manifest, w którym zakazał wielożeństwa pod karą ekskomuniki” („Plural Marriage in The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints”, Gospel Topics, adres internetowy: lds.org/topics).

